

Ö?retme Yakla??mlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retme Yakla??mlar? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26904>

Özet

Ö?retme Yakla??mlar? Ölçe?i (ÖYÖ), e?itim alan?nda ö?retmenlerin benimsedi?i farkl? ö?retim stratejilerini ve yakla??mlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmif bir uyarlama arac?d?r. Ölçek, orijinal ATI-R (Approaches to Teaching Inventory - Revised) ölçe?inin Türk kültürüne ve örnekleme uygunlu?unu de?erlendirmek üzere Erdo?an Tezci taraf?ndan 2017 y?l?nda ger?ekle?tirilen geçerlik ve güvenilirlik analizleri sonucunda kullan?ma sunulmu?tur. Bu araç, e?itimcilerin ders içeri?ini nas?l sundu?unu, ö?renci kat?l?m?n? ne ?ekilde te?vik etti?ini ve bilginin aktar?lmas?na yönelik temel felsefelerini dört ana alt boyut üzerinden incelemektedir.

ÖYÖ, e?itim ara?t?rmac?lara ve uygulay?cılara, ö?retmenlerin pedagojik tercihlerini nicel olarak de?erlendirme ve bu tercihlerin ö?renci ba?ar?s? üzerindeki potansiyel etkilerini analiz etme imkanı sunar. Ölçek, 22 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retme Yakla??mlar?, ATI-R, Ölçek Uyarlamas?, Ö?retim Stratejileri, Ö?retmen Yeterlikleri, E?itim Psikolojisi, Cronbach Alfa Katsay?s?

Yazarlar

Erdo?an Tezci

Amaç

Ö?retme Yakla??mlar? Ölçe?i'nin temel amac?, ö?retmenlerin e?itim ve ö?retim sürecine yönelik benimsedikleri pedagojik yakla??mlar? sistematik bir ?ekilde belirlemektir. Bu ölçek, ö?retmenlerin a??r?l?kl? olarak bilgi aktar?m?na m? odakland???n? yoksa ö?rencilerin kavramsal geli?imini ve ele?tirel dü?ünme becerilerini mi merkeze ald???n? tespit etmeyi hedefler.

Ölçek, ö?retmenlerin kulland??? stratejilerin do?as?n? (ö?retmen odakl? veya ö?renci odakl?) ortaya ç?kararak, e?itim programlar?n?n geli?tirilmesi, ö?retmen yeti?tirme süreçlerinin iyile?tirilmesi ve mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesi konular?nda önemli veriler sa?lamaktadır.

Yap?

Ö?retme Yakla??mlar? Ölçe?i, ö?retmenlerin Ö?retme Yakla??mlar? yap?s?n? temsil eden dört temel alt boyuttan olu?maktadır. Bu alt boyutlar, e?itim literatüründeki temel ö?retim felsefelerini

yansıtır ve öğretmenlerin ders planlama ve uygulama tercihlerindeki çeşitliliği ölçer. Ölçek toplam 22 maddeden meydana gelmektedir.

Dört alt boyut vardır: Öğretmen Odaklı Strateji, Öğrenci Odaklı Strateji, Bilgi Aktarımı Strateji ve Kavramsal Değerim Stratejisi. Bu boyutlar, öğretmenlerin sınıf içindeki rollerini ve bilgiye yükledikleri anlam farkları ile ilişkilendirilmektedir. Örneğin, Bilgi Aktarımı Strateji, öğretmenin pasif öğrenciye bilgi sunduğu geleneksel yaklaşımları temsil ederken, Kavramsal Değerim Stratejisi, öğrencilerin mevcut yanlış kavramları sorgulaması ve yeniden yapılandırmasını gerektiren daha yapısal yaklaşımları ölçer.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynak içeriğinde geçerlik (Validity) bilgisi açıkça detaylandırılmamıştır (""). Ancak, uyarlama çalışması (Tezci, 2017) kapsamında ölçeğin Türk örneklemindeki yapısal Geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Uyarlama çalışmaları genellikle faktör analizi gibi istatistiksel yöntemlerle yapı geçerliliği (construct validity) incelenir.

Geçerlik analizleri, ölçeğin gerçekten de ölçmeyi amaçladığı psikolojik yapıyı ölçüp ölçmediğini gösterir. Bu ölçeğin geçerlik çalışmaları, orijinal ATI-R ölçeğinin teorik yapılarının Türk eğitim bağlamında da korunduğunu kanıtlamaya amaçlanmıştır.

Güvenirlilik

Öğretme Yaklaşımları Ölçeğinin güvenilirliği, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu analizde, tüm ölçeğe ait iç tutarlılık katsayıları olan Cronbach Alfa Katsayıları hesaplanmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, tüm ölçeğin Cronbach Alfa katsayısı 0.81 olarak bulunmuştur. Bu değer, psikometrik standartlara göre ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir ve tutarlı olduğunu göstermektedir. Güvenirlilik katsayısının 0.80 ve üzerinde olması, maddelerin ölçülen yapıyı tutarlı bir şekilde temsil ettiğini belirtir.

Faktör Analizi

Öğretme Yaklaşımları Ölçeği, dört alt boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu, ölçeğin uyarlama çalışmasında (Tezci, 2017) doğrulayıcı veya açıklayıcı faktör analizleri kullanılarak orijinal ölçeğin dört faktörlü yapılarının Türk örnekleminde de korunduğunun tespit edildiğini iddia etmektedir. Bu dört faktör, ölçeğin temel yapılarını oluşturur ve her bir faktör, belirli bir öğretim stratejisi kümesini temsil eder.

Öğretmen Odaklı Strateji (5 madde)

Öğrenci Odaklı Strateji (5 madde)

Bilgi Aktarımı Strateji (6 madde)
Kavramsal Değerim Stratejisi (6 madde)

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal ölçek ATI-R İngilizcedir.)

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Eğitimciler

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitim alanında çalışan profesyoneller)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenler örneklemini üzerinde uyarlanmıştır.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır:

Kesinlikle Katılmıyorum

Katılmıyorum

Yarı Yarıya Katılıyorum (Kararsızım)

Katılıyorum

Tamamen Katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Öğretim Stratejileri, Öğrenci Merkezli Eğitim, Öğretmen Merkezli Eğitim, Pedagojik Yaklaşımlar, Eğitim Ölçeği, Psikometri

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Erdoğan Tezci

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: erdogan.tezci@gmail.com

Yazma Adresi: Makalenin yayınlandığı kuruma ait detaylı bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2017 yılında yayımlanan uyarılma çalışmasıyla Türk literatürüne kazandırmıştır. Kullanım izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Erdoğan Tezci ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: erdogan.tezci@gmail.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

[ogretme-yaklasimlari-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Tezci, E. (2017). Adaptation of ATI-R Scale to Turkish samples: Validity and reliability analyses. *International Education Studies*, 10 (1), 67-81.

Ölçeğin orijinal kaynak referansı ve PDF dosyası mevcuttur. Orijinal PDF dosyası bu adresten indirilebilir: [ogretme-yaklasimlari-olcegi-toad.pdf](#)

Öğretme Yaklaşımları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 4 alt boyut ve toplam 22 maddeden oluşmaktadır:

Öğretmen Odaklı Strateji (5 m) :

Öğrenci Odaklı Strateji (5 m) :

Bilgi Aktarımı Strateji (6 m) :

Kavramsal Değerim Stratejisi (6 m) :